

Tillsammans formar Refis och Comfort framtidens montörer

Näringsliv och utbildning behöver varandra. Därför har Comfort inlett ett samarbete med Refis, en friskola med stark branschförankring inom VVS och el. Målet är tydligt: fler praktikplatser, närmare kontakt mellan elever och företag – och långsiktig kompetensförsörjning i hela installationsbranschen.

Ett samarbete som gör skillnad

För några månader sedan inleddes ett samarbete mellan Comfort och Refis – Rör- och elentreprenörernas friskola i Stockholm. Målet är tydligt: att ge fler elever möjlighet till praktik och att stärka kopplingen mellan utbildning och bransch. Efterfrågan på elektriker och VVS-montörer är stor, och behovet av praktikplatser växer.

På Refis arbetar Claudia Marcks som rektor och programansvarig för VVS- och fastighetsprogrammet och Pernilla Bäckius som biträdande rektor och ansvarig för El- och energiprogrammet. Båda har lång yrkeserfarenhet och brinner för elevernas utveckling. Refis grundades 2002 av VVS-Företagen och erbjöd länge endast VVS-programmet. När VVS-Företagen och EIO bildade Installatörsföretagen (IN) 2021, infördes även el-programmet.

Skolan är idag ett ETG- och VVS-college, kvalitetssäkrad och icke-vinstdrivande.

Brist på praktikplatser – en växande utmaning

Att hitta praktikplats är inte alltid enkelt. Dagens elever är ofta ovana vid att ta kontakt med företag, och konkurrensen om platserna är hård. I årskurs 1 och 2 handlar det om APL, arbetsplatsförlagt lärande, där företagen inte får någon ersättning. I årskurs 3 blir eleverna gymnasielärlingar och då utgår ett statligt bidrag från Skolverket. Dessutom finns både handledar- och lärlingsbidrag att söka.

– Vi är väldigt tacksamma för Comforts engagemang och varje möjlighet vi får att sprida kunskap om Refis. Comfort har både el och VVS – det är ovärderligt för oss, säger Pernilla Bäckius.

Flera medlemsföretag inom Comfort har redan tagit emot elever, något som Refis hoppas kan inspirera fler större aktörer i branschen.

Comfort engagerar sig – både i Refis programråd och utökandet av praktikplatser

Samarbetet med Comfort tog fart efter ett initiativ från Stefan Hammar på Svenska Elbyrån AB. Tillsammans med kollegor besökte han skolan och deltog i Refis programråd – ett forum där representanter för skola, bransch, fack och elever möts för att utveckla utbildningen.

– Alla i programrådet bidrar verkligen, från att ta emot elever på APL till att diskutera hur vi når nya företag. Det engagemanget är ovärderligt, säger Claudia Marcks.

Caroline Ogenholt, från Svenska Elbyrån, är engagerad som bedömare vid yrkesproven och sitter med i rådet. Hon lyfter hur tydliga och rättvisa bedömningsmallar gör det tryggt för både elever och handledare.

– Det praktiska yrkesprovet sker under 24 timmar, fördelade på de tre dagar. Som bedömare läser jag initialt igenom fyra protokoll som eleven upprättat och – om allt är i sin

Caroline Ogenholt, Svenska Elbyrån

ordning – går jag igenom anläggningen efter en förutbestämd mall. Att alla elever bedöms utifrån samma mall känns väldigt viktigt och tryggt för mig som bedömare. Efter godkänt yrkesprov, har eleven visat att den har de kunskaper som krävs för att tillgodoräkna sig första delen av lärlingsperioden.

Pernilla Bäckius, biträdande rektor och programansvarig för El- och energiprogrammet och Claudia Marcks, rektor och programansvarig för VVS- och fastighetsprogrammet.

Lokaler som rymmer mer potential

Refis lokaler håller hög standard och används för både gymnasieutbildning, Komvux och-validering inom VVS. Men lokalerna står ofta tomma under lov och sommar. Här ser både skolan och Comfort en möjlighet.

– Många av Comforts utbildningar skulle kunna hållas här. Det vore smart att till exempel hålla HLR- och elsäkerhetsutbildningar i våra lokaler, säger Pernilla.

Samtidigt är ekonomin en utmaning. Skolans materialkostnader är höga, särskilt inom el. Man önskar att fler leverantörer skulle bidra med material så att eleverna får arbeta med modern utrustning.

– De behöver kanske inte ge bort material, men många leverantörer är ofta ute hos grossister och demonstrerar sina produkter och jag kan tänka mig att det blir mycket svinn. Man kanske kan skänka material som inte längre ska användas till skolan i stället? Kabel är exempelvis väldigt dyrt och går åt som på löpande band, vilket innebär stora kostnader för skolan, fortsätter Pernilla.

Så upplever eleverna Refis

Skolan har idag 260 elever. Måns (åk 1), Niklas (åk 2) och William (åk 3) berättar att de valde Refis på grund av skolans goda rykte och det praktiska upplägget. De beskriver en trygg skolstart, engagerade lärare och en öppen stämning mellan årskurserna.

Praktikperioderna (APL) ger viktig inblick

i yrkeslivet – men innebär också en rejäl omställning. Tidiga morgnar, fulla arbetsdagar och en ny ansvarsnivå väntar. För många är det en ögonöppnare.

– Du märker snabbt hur mycket du lär dig under praktiken. Och om du sköter dig kan det leda till sommarjobb – eller anställning, säger Niklas.

– Jag valde El & energiprogrammet eftersom jag var lite skoltrött och ville göra något praktiskt, menar Måns. Och Refis verkade vara en bra skola med gott rykte.

På väg ut i arbetslivet

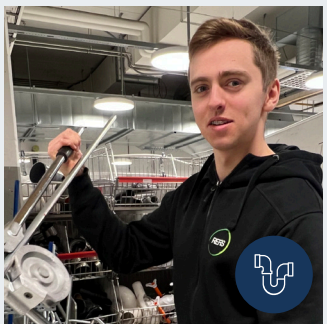
William, som går tredje året, har precis klarat sitt yrkesprov och är snart redo för arbetslivet. Han berättar om provets höga krav – 24 timmar för att planera, installera och dokumentera en hel anläggning – och om sina framtidsplaner:

– Jag vill jobba med entreprenadservice. Det är varierat, rörligt och man får se mycket. Jag tycker om problemlösning och att elyrket har så många inriktningar. Jag har frågat min närmaste chef på min praktikplats, om anställning efter studenten och han sa att det såg bra ut.

Genom samarbetet med Comfort får eleverna inte bara praktik – de får kontakt med en bransch som ser deras potential. För Refis är det ett samarbete som gör skillnad. På riktigt. ■

Måns Westerberg, El & energiprogrammet åk 1

Niklas Nygren, VVS- och fastighetsprogrammet åk 2

William Johansson, El & energiprogrammet åk 3